

*User: Vypnul se mi počítač, tak volám admina. Přichází admin, těžce vzdychne, něco si mumlá pod nos, asi 10 krát se otáčí na mé židli, kopne do počítače a ten se zapíná. Znova si těžce povzdychne, stále mumlá a odchází. On je prostě šaman!*

*Admin: Zavolali mě k uživateli... ten idiot se pořád točil na židli, až se mu na ní namotal kabel ze zástrčky. Tiše nadávám, rozmotávám kabel, odkopávám počítač co nejdál pod stůl, zapínám ho, nadávám, odcházím.*

Podzim 2008

# **PV175 SPRÁVA MS WINDOWS I**

## **Základní nastavení**

# Ovládací panely

- Obsahují nejzákladnější prvky nastavení počítače
- Obvykle soubory s příponou \*.cpl uložené v %systemroot%/system32
- Mnohá nastavení jsou přístupná pouze členům skupiny Administrators
- Je možné omezit přístup pouze k těm položkám ovládacích panelů, které uživatel potřebuje

# System

- Základní parametry počítače a operačního systému
- Zařazení do domény a pracovní skupiny
- Správce zařízení a ladění výkonu
- Aktivování Remote Desktopu
- Proměnné prostředí
  - Specifikování trvalých proměnných příkazové řádky

# Vzhled

- Zobrazení
  - HW nastavení (rozlišení obrazovky, použité ovladače)
  - SW nastavení (theme plochy, pozadí plochy, vzhled oken)
  - Spořič obrazovky
- Hlavní panel a nabídka Start
  - Vzhled Start menu
  - Zobrazení ikon v systray

# Naplánované úlohy

- Vytváření dávek / jobů
  - Spuštění určitého programu v daný čas s právy libovolného uživatele nebo systému
  - Tento uživatel nemusí být přihlášen
  - Probíhá na pozadí
  - Typickým využitím jsou skripty provádějící opakované úlohy (př. mazání dočasných souborů) a plánování záloh
- Složka `%systemroot%/Tasks`
- `schtasks` v příkazové řádce

# Přidat nebo odebrat programy

- Přidání součástí Windows
- Převážně pro odinstalace
- Seznam aplikovaných záplat
  - Odebrání záplat je možné pouze v případě, kdy jsou uchovány záložní soubory (u unattended integrovaných patchů to není možné) a pouze pokud to umožňuje samotná záplata.
    - Windows Genuine Advantage nejde ;-)

# Centrum zabezpečení

- Uvedeno v XP Service Pack 2
- Sdružuje 3 nejběžnější bezpečnostní prvky
  - Automatické aktualizace
  - Brána firewall
    - Firewall = zařízení nebo program chránící vnitřní perimetr na základě předdefinovaných pravidel
  - Ochrana proti virům
    - Monitoring antivirů (funkčnost, aktuálnost)

# Brána firewall

- Od Windows XP SP2 obousměrný firewall
- Pracuje na transportní vrstvě TCP/IP modelu, rozlišení probíhá na základě IP adres a portů
- Centrální správa přes Group Policy
- Deaktivováno v případě použití firewallů třetích stran



# Automatické aktualizace

- Každý počítač by měl být aktualizován
- Problematická může být instalace záplat – většinou je vyžadován (obtěžující) restart
  - V zájmu administrátora je restart vynutit
- Aktualizace probíhají proti serverům v Internetu nebo vlastnímu serveru WSUS

# Možnosti složky

- Přístupné i z nabídky Nástroje otevřeného okna složky
- Zobrazení a změny asociace přípon souborů k programům
- Parametry zobrazení souborů
  - „Použít zjednodušené sdílení souborů (doporučeno)“
  - „Skrýt příponu souborů známých typů“

# Služby I

- Procesy běžící (neviditelně) na pozadí
- Spouštěny bez intervence uživatele
- Pracují pod systémovými účty (system, network service) nebo prostřednictvím systémových procesů (svchost.exe,...)
- Management služeb může citelně ovlivnit výkonnost počítače a jeho funkcionalitu

# Služby II

- Nástroje pro management služeb
  - Task manager
    - Ctrl+Shift+Esc
    - Zobrazení (a zabití 😊) běžících procesů.
  - msconfig
  - services.msc
  - Process explorer (SysInternals)
    - Zdokonalený task manager, umožňuje navíc zobrazit propojení systémových procesů a konkrétních služeb.

# Logy I

- Event Viewer (eventvwr)
- Uchovávají záznamy o událostech
- Typy záznamů
  - Information (Informace)
    - Běžná zpráva informující o stavu.
  - Warning (Upozornění)
    - Varovná zpráva indikující problém, který zatím neovlivňuje chod systému.
  - Error (Chyba)
    - Kritická chyba
  - Success Audit + Failure Audit

# Logy II

- Položky logů
  - Application
    - Informace od běžících aplikací.
  - Security
    - Záznamy o přístupech ke zdrojům.
  - Systém
    - Obecné informace systému.
  - Mnoho dalších, které jsou vytvářené pouze v případě používání dané služby (DNS, Active Directory, DHCP,...)

# Logy III

- Důležitá je proaktivní kontrola
- Motto:
  - „Každý warning časem přejde buď v Information (problém vyřešen) nebo v Error (problém graduje).“
- Řešení problémů v současných Windows se často omezuje na dohledání čísla události na Google.

# Best practices

- Kontrolovat pravidelně logy
- Používat v IT infrastruktuře organizace vlastní server WSUS a pravidelně aktualizovat spravované počítače
- Backupy, backupy, backupy
- Zakázat nepotřebné služby
- Používat firewall případně i antivir



# Klávesové zkratky

- Win+D zobrazí plochu
- Win+E Tento počítač
- Win+F Hledat
- Win+L zamkne relaci
- Win+M minimalizuje všechna okna
- Win+R Spustit



Dotazy?

Díky za pozornost